

Comentariul poeziei Limba noastra scrisa de Alexe Mateevici - a doua parte

Limba noastra si-a semanat drumul devenirii cu imagini adunate din hrisoavele durerii, sfintindu-se odata cu rostirea, prin ea, a marilor adevaruri din cartile bisericesti si din cantecul si bocetul tanguite "pe la vatra lor" de catre tarani.

Limba sfintelor texte, a cazaniilor, a ceasloavelor este totodata limba taranilor. Ascultand versurile din strofa a opta, vezi clar doua teritorii fierbinti pe care creste vesnicia neamului: vetrele sfinte peste care se arcuiesc cupolele bisericii, ca si vatra " vietii taranesti, care poate fi a tarii intregi". Numai prin limba vorbirea cu Dumnezeu devine posibila, vechile cazanii fiind povestea sufletului romanesc graind cu Dumnezeu.

Partea a doua (ultimele trei strofe) cuprinde un indemn dat prin imperativul strangeti-ce ne aminteste de datoria sfanta a cresterii limbii stramosesti. Poetul indeamna la "cultivarea limbii" prin pastrarea, nealterata, a comorilor ei ("piatra lucitoare./ Ce din soare se aprinde), ca si prin inmultire si folosire nuanzata.

Graiul izvoraste intruna ca o fantana fara sfarsit ("Un potop nou de cuvinte"). Ideea fecunditatii e subliniata in ultima strofa , identica celei dintai cu deosebirea ca este introdusa prin viitorul "rasariva ". Din comoara limbii revarsata ca o apa sau ca o samanta tasneste infinita rodire a rostirii romanesti.

O singura data este exprimata direct comuniunea dintre limba si patrie: "limba tarii noastre draga".

Din intreaga poezie, rezulta insa ca limba e tara insasi. Limba este a pamantului ("mosie", "adancuri"), a cerului ("roi de fulgere"), a timpului astral ("rodul verii") , a timpului istoric ("vechi izvoade") , a sufletului credincios ("vechile cazanii") sj artist ("limba cantecului").

Care ar fi principalele particularitati artistice ale acestei memorabile poezii? Prima particularitate e tonalitatea grava rezultata din marile, inaltatoarei si infioratele adevaruri comunicate . Apoi se poate vorbi de o diversificatie adecvata continutului de idei si sentimente: versurile se oranduiesc in cadenta coboratoare a ritmului trohaic, intr-o masura de opt silabe; muzicalitatea este desavarsita, cu inaltari si coborari de " spatiu mioritic " simplitatea zicerii (in ciuda prezentei tropilor si figurilor de stil) asigura poeziei o curgere fireasca de apa vie si o mare popularitate, fiind murmurata de toate generatiile de copii tritoare in spatiul canpato-danubiano-pontic.